

Teismo praktikos rinkinys

GENERALINĖS ADVOKATĖS
JULIANE KOKOTT IŠVADA,
pateikta 2017 m. birželio 1 d.¹

Sujungtos bylos C-215/16, C-216/16, C-220/16 ir C-221/16

**ElecdeyCarcelen SA (C-215/16),
EnergíasEólicas de Cuenca SA (C-216/16),
IberenovaPromociones SAU (C-220/16),
IberdrolaRenovablesCastilla La Mancha SA (C-221/16)
prieš
ComunidadAutónoma de CastillaLa Mancha**

(*Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha* (Kastilijos-La Mančos Aukščiausiasis Teisingumo Teismas, Ispanija) pateiktas prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą – Aplinka – Vėjo energija – Direktyva 2009/28/EB – Skatinimas naudoti atsinaujinančių išteklių energiją – Direktyva 2008/118/EB – Bendra akcizų tvarka – Direktyva 2003/96/EB – Energetinių produktų ir elektros energijos apmokestinimas – Regioninis mokestis už vėjo jėgaines („*canon eólico*““)

I. Įvadas

1. Ispanijos La Mančos regione dar Don Kichotas kovojo su vėjo malūnais. Todėl nenuostabu, kad iš Kastilijos-La Mančos autonominio regiono Teisingumo Teismą pasiekė naujas ginčas dėl vėjo energijos. Neseniai jau kelis kartus buvo priimti sprendimai ir dėl jos žalingo poveikio aplinkai², ir dėl jos skatinimo³, o šioje byloje kalbama apie tame regione įvestą mokestį už vėjo jėgaines, savotišką „pagalvės mokestį“.

2. Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs ne tik su Direktyva 2009/28/EB⁴ dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, bet ir su Direktyva 2008/118/EB⁵ dėl bendros akcizų tvarkos, ir Direktyva 2003/96⁶ dėl energijos apmokestinimo. Konkrečiai reikia išsiaiškinti, ar ginčijamas mokestis suderinamas su Direktyvoje 2009/28 nustatytu skatinimo tikslu arba joje numatyta nuostata

1 Originalo kalba: vokiečių.

2 2011 m. liepos 21 d. Sprendimas *Azienda Agro-Zootecnica Franchini ir Eolica di Altamura* (C-2/10, EU:C:2011:502) ir 2016 m. sausio 14 d. Sprendimas *Komisija / Bulgarija (Kaliakra)*, C-141/14, EU:C:2016:8).

3 2013 m. gruodžio 19 d. Sprendimas *Vent De Colère! ir kt.* (C-262/12, EU:C:2013:851) ir 2014 m. liepos 1 d. Sprendimas *Ålands Vindkraft* (C-573/12, EU:C:2014:2037).

4 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją, iš dalies keičianti bei vėliau panaikinanti Direktyvas 2001/77/EB ir 2003/30/EB (OL L 140, 2009, p. 16).

5 2008 m. gruodžio 16 d. Tarybos direktyva dėl bendros akcizų tvarkos, panaikinanti Direktyvą 92/12/EEB (OL L 9, 2009, p. 12), paskutinį kartą pakeista 2010 m. vasario 16 d. Tarybos direktyva 2010/12/ES (OL L 50, 2010, p. 1).

6 2003 m. spalio 27 d. Parlamento ir Tarybos direktyva, pakeičianti Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą (OL L 283, 2003, p. 51; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 1 t., p. 405), paskutinį kartą pakeista 2004 m. balandžio 29 d. Tarybos direktyva 2004/75/EB (OL L 157, 2004, p. 100; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 9 sk., 2 t., p. 21).

dėl administracinių mokesčių. Tačiau Teisingumo Teismas taip pat turėtų išsiaiškinti, kiek neigiamas poveikis Direktyvos 2009/28 tikslams galėtų prieštarauti tokiam mokesčiui. Kalbant apie abi su mokesčių teise susijusias direktyvas, pirmiausia reikia išsiaiškinti, ar mokestis patenka į jų taikymo sritį, nes tokiu atveju jis turėtų atitikti tam tikrus reikalavimus.

II. Teisinis pagrindas

A. Sąjungos teisė

1. Direktyva 2009/28

3. Direktyvoje 2009/28 reglamentuojamas skatinimas naudoti atsinaujinančių išteklių energiją.

4. Direktyvos 2009/28 2 straipsnio k punkte sąvoka „paramos schema“ apibrėžiama taip:

„<...> valstybės narės arba valstybių narių grupės taikoma priemonė, schema ar mechanizmas, kuriuo skatinama naudoti atsinaujinančių išteklių energiją: mažinami tos energijos kaštai [sąnaudos], didinama kaina, už kurią ją galima parduoti, arba nustatomas atsinaujinančių išteklių energijos įpareigojimas ar kitomis priemonėmis didinama tokios energijos pirkimo apimtis. Tai apima, be kita ko, paramą investicijoms, neapmokestinimą ar mokesčių sumažinimą, mokesčių grąžinimą, paramos schemas atsinaujinančių išteklių energijos įpareigojimams vykdyti, įskaitant schemas, pagal kurias naudojamosi žaliaisiais sertifikatais, ir tiesioginio kainų rėmimo schemas, įskaitant fiksuotus supirkimo tarifus ir priemonių mokėjimus.“

5. Pagal Direktyvos 2009/28 3 straipsnio 1 ir 2 dalį valstybės narės įpareigojamos tam tikrą mažiausią suvartojamos energijos dalį pagaminti iš atsinaujinančių išteklių:

„(1) Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad bendro galutinio energijos suvartojimo dalis, kurią sudaro atsinaujinančių išteklių energija <...> 2020 m. pasiektų bent bendrą jos nacionalinį tiems metams nustatytą atsinaujinančių išteklių energijos dalies planinį rodiklį, kaip nurodyta I priedo A dalies lentelės trečiajame stulpelyje.

(2) Valstybės narės nustato veiksmingas priemones, kad užtikrintų, jog atsinaujinančių išteklių energijos dalis būtų lygi arba viršytų dalį, nurodytą I priedo B dalyje nustatytoje indikatyvioje trajektorijoje.“

6. Šiomis aplinkybėmis Direktyvos 2009/28 3 straipsnio 3 dalis, be kita ko, susijusi su paramos schemomis:

„Siekdamos įvykdyti šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytus planinius rodiklius, valstybės narės gali, *inter alia*, taikyti tokias priemones:

a) paramos schemas;

b) <...>“

7. Patvirtinimo procedūros minimos Direktyvos 2009/28 40 konstatuojamojoje dalyje:

„Administracijos, atsakingos už leidimų, sertifikatų ir licencijų atsinaujinančių išteklių energijos įrenginiams išdavimo procedūrų priežiūrą, veikla tam tikriems projektams taikant taisykles turėtų būti objektyvi, skaidri, nediskriminuojanti ir proporcinga.<...>“

8. Atitinkamos nuostatos įtvirtintos Direktyvos 2009/28 13 straipsnyje:

„(1) Valstybės narės užtikrina, kad visos leidimų, sertifikavimo ir licencijavimo procedūras reglamentuojančios nacionalinės taisyklės, taikomos elektros energijos, šildymo ir aušinimo gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių jėgainėms bei susijusioms perdavimo ir paskirstymo tinklų infrastruktūroms ir biomasės pavertimo biodegalais ar kitais energijos produktais procesams, būtų proporcingos ir būtinos. Valstybės narės visų pirma imasi reikiamų veiksmų užtikrindamos, kad:

<...>

e) vartotojų, projektuotojų, architektų, statytojų ir įrangos bei sistemų montuotojų mokami administraciniai mokesčiai būtų skaidrūs ir atitiktų sąnaudas;

<...>“

2. Direktyva 2008/118

9. Direktyvoje 2008/118 reglamentuojama bendra akcizų tvarka. 1 straipsnio 1 dalyje nustatoma direktyvos taikymo sritis, o 2 dalyje kalbama apie leidimą taikyti kitus akcizus:

„(1) Šia direktyva nustatomos bendrosios nuostatos dėl akcizų, kuriais tiesiogiai ar netiesiogiai yra apmokestinamas toliau nurodytų prekių (toliau – akcizais apmokestinamos prekės) vartojimas:

- a) energetikos produktų ir elektros energijos, kuriuos apima Direktyva 2003/96/EB;
- b) alkoholio ir alkoholinių gėrimų, kuriuos apima direktyvos 92/83/EEB ir 92/84/EEB;
- c) apdoroto tabako, kurį apima direktyvos 95/59/EB, 92/79/EEB ir 92/80/EEB.

(2) Specifiniais tikslais valstybės narės gali akcizais apmokestinamas prekes apmokestinti kitais netiesioginiais mokesčiais, jei tie mokesčiai atitinka akcizams ar pridėtinės vertės mokesčiui taikomas Bendrijos mokesčių taisyklės, susijusias su mokesčio bazės nustatymu, mokesčio apskaičiavimu, prievolės apskaičiuoti mokesť atsiradimu ir stebėsenai, tačiau neįskaitant nuostatų dėl atleidimo nuo mokesčių.“

3. Direktyva 2003/96

10. Direktyvoje 2003/96 reglamentuojamas energijos apmokestinimas.

11. Kaip visų pirma nurodyta Direktyvos 2003/96 4 straipsnyje, šia direktyva iš principo reikalaujama minimaliai apmokestinti energiją:

„(1) Apmokestinimo lygiai, kuriuos valstybės narės taiko 2 straipsnyje išvardytiems energetikos produktams ir elektros energijai, negali būti mažesni už šioje direktyvoje nurodytus minimalius apmokestinimo lygius.

(2) Šioje direktyvoje „apmokestinimo lygis“ yra visas mokeskis, taikomas visų netiesioginių mokesčių (išskyrus PVM) atžvilgiu, atidavimo naudojimui metu tiesiogiai ar netiesiogiai paskaičiuotų pagal energetikos produktų ir elektros energijos kiekį.“

12. Be to, nacionalinis teismas atsižvelgia į Direktyvos 2003/96 15 straipsnį, kuriuo tam tikrais atvejais leidžiama atleisti nuo mokesčio:

„Nepažeisdamos kitų Bendrijos nuostatų, valstybės narės gali, taikant fiskalinės kontrolės priemones, visiškai ar dalinai atleisti nuo mokesčio ar nustatyti mažesnę apmokestinimo lygį:

- a) <...>
- b) elektros energijai:
 - saulės, vėjo, bangų, potvynio ir geoterminės kilmės;
 - <...>“

B. Ispanijos teisė

13. Autonominis Kastilijos-La Mančos regionas *Ley 9/2011, de 21 de marzo, por la que se crea el canon eólico* (2011 m. kovo 21 d. Įstatymas Nr. 9/2011 dėl mokesčio už vėjo energiją; toliau – Įstatymas Nr. 9/2011) nustatė mokesčių už vėjo energiją.

14. Įstatymo Nr. 9/2011 4 straipsnyje apibrėžiamas apmokestinimo momentas:

„(1) Mokesčiu už vėjo energiją apmokestinama, kai aplinkai ir teritorijai sukuriamos pavojingos sąlygos ir daromas neigiamas poveikis dėl elektros energijos gamybai skirtų vėjo turbinų vėjo jėgainių parkuose įrengimo <...>.

<...>

(3) Mokestis renkamas ir tuo atveju, kai vėjo turbinų savininkas nėra administracinį leidimą įrengti vėjo jėgainių parką turintis asmuo.“

15. Apmokestinimo pagrindas nustatytas Įstatymo Nr. 9/2011 7 straipsnyje:

„(1) Mokestis renkamas už bendrą vėjo jėgainių parke įrengtų vėjo turbinų skaičių <...>.“

16. 8 straipsnyje apibrėžiamas mokesčio dydis:

„(1) Mokesčio dydis apskaičiuojamas apmokestinamajai vertei pritaikius tokius ketvirčio tarifus:

vėjo jėgainių parkų, kuriuose įrengtos ne daugiau kaip 2 vėjo turbinos, atveju: 0 EUR už kiekvieną vėjo turbiną.

Vėjo jėgainių parkų, kuriuose įrengtos 3–7 vėjo turbinos, atveju: 489 EUR už kiekvieną vėjo turbiną.

Vėjo jėgainių parkų, kuriuose įrengtos 8–15 vėjo turbinų, atveju: 871 EUR už kiekvieną vėjo turbiną.

Vėjo jėgainių parkų, kuriuose įrengta daugiau kaip 15 vėjo turbinų, atveju:

- a) kai vėjo turbinų skaičius yra lygus arba mažesnis už parke instaliuotą megavatais išreikštą galią: 1 233 EUR už kiekvieną vėjo turbiną.
- b) kai vėjo turbinų skaičius yra didesnis už parke instaliuotą megavatais išreikštą galią: 1 275 EUR už kiekvieną vėjo turbiną.

<...>“

III. Faktinės aplinkybės ir prašymas priimti prejudicinį sprendimą

17. *Elecdey Carcelen SA* (byla C-215/16), *Energías Eólicas de Cuenca SA* (byla C-216/16), *Ibernova Promociones SAU* (byla C-220/16) ir *Iberdrola Renovables Castilla La Mancha SA* (byla C-221/16) valdo vėjo jėgaines autonominiame Kastilijos-La Mančos regione, kurioms taikomas regioninis mokestis už vėjo energiją. Šios įmonės pateikė kompetentingai institucijai prašymus ištaisyti jos pačios atliktus mokesčio už vėjo energiją skaičiavimus už 2011 m. mokestinį laikotarpį ir grąžinti sumokėtas sumas.

18. Dėl sprendimo atmesti minėtus prašymus jos pateikė skundą *Tribunal Superior de Justicia de Castilla-La Mancha* (Kastilijos-La Mančos Aukščiausiasis Teisingumo Teismas, Ispanija). Todėl šis teismas Teisingumo Teismui pateikė tokius prejudicinius klausimus:

- „1. Ar, atsižvelgiant į tai, kad Direktyvos 2009/28 2 straipsnio k punkte numatytos „paramos schemas“, apimančios fiskalines paskatas, kurias sudaro mokesčių sumažinimas, atleidimas nuo mokesčių ir mokesčių grąžinimas, yra priemonės, skirtos įgyvendinti Direktyvoje 2009/28/EB numatytiems atsinaujinančių energijos išteklių vartojimo tikslams, tokios paskatos ar priemonės yra privalomos ir saisto valstybės nares ir yra tiesioginio veikimo, taigi, jas gali nurodyti ir jomis gali remtis atitinkami privatūs asmenys vykstant bet kokiais viešais, teisminei ar administracinei procedūrai?
2. Ar, atsižvelgiant į tai, kad kaip „paramos schemas“, minimos pirmajame klausime, įvardijamos fiskalinio paskatinimo priemonės, kurias, „be kita ko“, sudaro mokesčių sumažinimas, atleidimas nuo mokesčių ir mokesčių grąžinimas, reikia suprasti, kad tokios paskatos konkrečiai apima neapmokestinimą, t. y. draudimą numatyti bet kokią specifinį ar vienkartinį mokestį už energiją iš atsinaujinančių šaltinių šalia bendrų mokesčių, kuriais apmokestinama ekonominė veikla ir kurie taikomi už elektros energijos gamybą? Be to, kartu keliamas ir kitas klausimas: ar nurodytas bendras draudimas apima ir draudimą vienu metu taikyti kelis bendrus ar vienkartinis mokesčius, numatyti dvigubą apmokestinimą ar dalinį jų sutapimą įvairiose veiklos, susijusios su energijos iš atsinaujinančių išteklių gamyba, stadijose, darant poveikį pačiam apmokestinimo nagrinėjamo mokesčiu už vėjo energiją momentui?
3. Jeigu į pirmesnę klausimą būtų atsakyta neigiamai ir pripažinus, kad atsinaujinančių išteklių energija gali būti apmokestinta, ar pagal Direktyvos 2008/118 1 straipsnio 2 dalį sąvoką „specifiniai tikslai“ reikia aiškinti taip, kad turi būti siekiama išimtinio tikslo ir kad, be to, mokestis, kuriuo apmokestinama atsinaujinančių išteklių energija, pagal struktūrą turi būti visiškai nefiskalinio, o ne tik biudžetinio ar pajamų surinkimo pobūdžio?
4. Ar pagal Direktyvos 2003/96 4 straipsnį, kuriame, nurodant apmokestinimo lygius, kuriuos valstybės narės turi taikyti energetikos produktams ir elektros energijai, atsižvelgiama į direktyvoje nustatytus minimalius apmokestinimo lygius, kurie suprantami kaip visų tiesioginių ir netiesioginių mokesčių, taikomų tokiems produktams jų atidavimo naudoti momentu, bendra suma, šią bendrą sumą reikia suprasti taip, kad nustatant pagal direktyvą reikalaujamą apmokestinimo lygį negalima įtraukti nacionalinių mokesčių, kurie nėra visiškai fiskalinio pobūdžio tiek atsižvelgiant į jų struktūrą, tiek į specifinį tikslą, aiškinamą pagal atsakymą, kuris bus pateiktas į pirmesnę klausimą?
5. Ar Direktyvos 2009/28 13 straipsnio 1 dalies e punkte vartojama sąvoka „mokestis“ yra autonominė Sąjungos teisės sąvoka, kurią reikia aiškinti plačiai, kaip reiškiantį mokestį bendrąja prasme ir kaip jo sinonimą?

6. Jeigu į pirmesnę klausimą būtų atsakyta teigiamai, keliamas toks klausimas: ar minėto Direktyvos 2009/28 13 straipsnio 1 dalies e punkte nurodyti mokesčiai, kuriuos turi mokėti vartotojai, gali apimti tik tokias rinkliavas ar mokesčius, kurie skirti prireikus kompensuoti aplinkos žalai, padarytai energetikos produktais ir elektros energija, ir iš kurių surinkta suma siekiama atlyginti tokio neigiamo poveikio ar neigiamų pasekmių nulemtą žalą, tačiau negali apimti mokesčių ar sumų, kurie renkami už aplinką neteršiančią energiją ir kuriais visų pirma siekiama biudžetinio tikslo arba tikslo surinkti pajamų?“

19. Teisingumo Teisme vėjo jėgainių valdytojai *Elecdey Carcelén S.A.*, *Energías Eólicas de Cuenca S.A.*, *Iberenova Promociones S.A.* ir *Iberdrola Renovables Castellana Mancha S.A.* bei *Comunidad Autónoma de Castilla-La Mancha* (šalys pagrindinėje byloje), be to, Ispanijos Karalystė ir Europos Komisija pateikė pastabas raštu, o 2017 m. kovo 29 d. posėdyje – žodžiu.

IV. Teisinis vertinimas

20. Ginčijamas mokestis mokamas kartą per ketvirtį už kiekvieną vėjo jėgainę, o mokesčio suma priklauso nuo kiekvieno vėjo jėgainių parko dydžio ir pačių vėjo jėgainių galios. Prašymu priimti prejudicinį sprendimą siekiama sužinoti, ar šis mokestis suderinamas su atsinaujinančių išteklių skatinimo paramos schemomis pagal Direktyvą 2009/28 (žr. A skyrių) arba jose numatytomis taisyklėmis dėl tam tikrų mokesčių (žr. B skyrių). Be to, nacionalinis teismas kelia klausimą dėl suderinamumo su Direktyva 2008/118 dėl akcizų (žr. C skyrių) ir Direktyva 2003/96 dėl energijos apmokestinimo (žr. D skyrių).

A. Dėl pirmojo ir antrojo klausimų – paramos schema

21. Abiem pirmaisiais klausimais nacionalinis teismas norėtų išsiaiškinti, ar Direktyvos 2009/28 2 straipsnio k punktas neprieštaruja ginčijamam mokesčiui už vėjo energiją.

22. Direktyvos 2009/28 2 straipsnio k punktu apibrėžiama sąvoka „paramos schema“. Ši apibrėžtis pirmiausia apima neapmokestinimą, mokesčių sumažinimą ir mokesčių grąžinimą.

23. Vis dėlto tokia apibrėžtis negali prieštarauti nacionalinio mokesčio rinkimui. Svarbiau tai, kokios schemos yra susijusios su šia apibrėžtimi.

24. Taigi pirmiausia paminėtinas Direktyvos 2009/28 3 straipsnio 3 dalies a punktas. Pagal jį valstybės narės *gali* taikyti paramos schemas, kad pasiektų 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse bei I priede numatytą atsinaujinančių išteklių energijos dalį. Tačiau galimybė taikyti paramos schemas nereiškia, kad mokestis už vėjo jėgaines netaikomas.

25. Ginčijamam mokesčiui taip pat neprieštaruja pagal Direktyvos 2009/28 11 straipsnį galimas įvairių valstybių narių paramos schemų sujungimas ir koordinavimas. *Elecdey Carcelen* prielaida, kad mokestis sumenkina tokio sujungimo, kuriuo pagal 6 straipsnį siekiama „statistiškai perduoti“ atsinaujinančią energiją, potencialą yra tikėtina. Tačiau pagal direktyvą valstybės narės nėra įpareigojamos kurti tokį potencialą, be to, nėra požymių, kad jau buvo susitarta dėl tokio sujungimo, kuriam mokestis būtų padaręs neigiamą poveikį.

26. Kitos Direktyvos 2009/28 nuostatos, kurios yra susijusios su paramos schemomis, taip pat negali prieštarauti mokesčio už vėjo jėgaines taikymui. Jos yra susijusios su techninėms specifikacijomis, kad būtų galima taikyti paramos schemas (13 straipsnio 2 dalis), statybos reglamentais ir kodeksais, kad būtų didinama visų rūšių atsinaujinančių išteklių energijos dalis statybos sektoriuje (13 straipsnio 4 dalis), kilmės garantijų santykiu su paramos schemomis (15 straipsnis) ir ataskaitų teikimu (22 ir 23 straipsniai).

27. Vis dėlto prašymas priimti prejudicinį sprendimą taip pat yra susijęs su pagrindiniu Direktyvos 2009/28 įsipareigojimu pasiekti 3 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatytą mažiausią suvartojamo energijos kiekio dalį, kurią turi sudaryti atsinaujinančių išteklių energija. Norėdama pateikti prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui naudingą atsakymą⁷ ketinu taip pat pasigilinti į šį klausimą.

28. Pagal Direktyvos 2009/28 3 straipsnio 1 dalį kiekviena valstybė narė užtikrina, kad bendro galutinio energijos suvartojimo dalis, kurią sudaro atsinaujinančių išteklių energija, 2020 m. pasiektų bent bendrą rodiklį, kaip nurodyta priede. Pagal 3 straipsnio 2 dalį reikalaujama veiksmingų priemonių, kad būtų užtikrinta, jog atsinaujinančių išteklių energijos dalis būtų lygi arba viršytų dalį, nurodytą indikatyvioje trajektorijoje.

29. Vadinas, Direktyva 2009/28 nustatomos atsinaujinančios energijos dalys, kurias valstybės narės turi pasiekti tiek 2020 m., tiek pereinamuoju laikotarpiu iki tų metų. Geresni rezultatai būtų sveikintini, tačiau bent pagal direktyvą jų nėra reikalaujama.

30. Taigi laikantis Direktyvos 2009/28 3 straipsnio 2 dalies užtikrinama, kad valstybės narės jau pereinamuoju laikotarpiu iki termino (2020 m. pasiekti numatytą atsinaujinančios energijos dalį) pabaigos imsis būtinų priemonių, kad šis tikslas būtų pasiektas. Todėl nebūtina kartu su šia nuostata taikyti draudimo, siejamo su lojalumu ES teisei, pagal kurią valstybės narės privalo susilaikyti nuo nuostatų, kurios gali rimtai trukdyti pasiekti šioje direktyvoje nurodytą tikslą, priėmimo⁸.

31. Atvirksčiai, ginčijamas mokestis labiau prieštarautų Direktyvos 2009/28 3 straipsnio 1 ir 2 dalims, jei dėl jo Ispanija nepagamintų tokios energijos iš atsinaujinančių išteklių dalies, kurios reikalaujama pagal šias nuostatas.

32. Vis dėlto abejotina, ar apskritai būtų galima rasti įrodymų, kad konkretus regione renkamas mokestis trukdytų valstybei narėi apskritai pasiekti minėtus tikslus. Nuolat renkami ir kiti mokesčiai, be to, yra kitų ekonominių ar techninių kliūčių, trukdančių intensyviau naudoti atsinaujinančių išteklių energiją. Tačiau šioje byloje nereikia išsamiai nagrinėti šio klausimo.

33. Pirmiausia remiantis Komisijos pastabomis teismo posėdyje ir visų šalių šiame procese pateiktais naujausiais Eurostato⁹ duomenimis, Ispanijos atveju (kitais negu Nyderlandų arba šiuo momentu Prancūzijos atveju) iki šiol nebuvo pastebėta, kad būtų pažeisti Direktyvos 2009/28 reikalavimai ar tokio pažeidimo būtų galima tikėtis. Atvirksčiai – Ispanija iki 2015 m. naudojo didesnę atsinaujinančių šaltinių energijos dalį, negu reikalaujama direktyvoje. Jau net 2015 m. buvo viršyta vidutinė 16 % dalis, numatyta tik 2017 ir 2018 metams.

34. Tolesni svarstymai apie ginčijamo mokesčio poveikį būtų reikalingi tik tokiu atveju, jei nacionalinis teismas, remdamasis naujesniais arba kokybiškesniais duomenimis, padarytų išvadą, kad Eurostato duomenimis pagrįsta tendencija nebesitęsia. Tačiau kadangi šioje byloje šiuo požiūriu nebuvo pateikta jokių įtikinamų įrodymų, Teisingumo Teismui šiuo metu nebūtina gilintis į tą hipotezę.

7 Žr., pvz., 2015 m. vasario 11 d. Sprendimą *Marktgemeinde Straßwalchen ir kt.* (C-531/13, EU:C:2015:79, 37 punktą), 2016 m. spalio 13 d. Sprendimą *M. ir S.* (C-303/15, EU:C:2016:771, 16 punktą) ir 2017 m. vasario 1 d. Sprendimą *Município de Palmela* (C-144/16, EU:C:2017:76, 20 punktą).

8 Žr., pvz., 1997 m. gruodžio 18 d. Sprendimą *Inter-Environnement Wallonie* (C-129/96, EU:C:1997:628, 45 punktą), 2011 m. gegužės 26 d. Sprendimą *Stichting Natuur en Milieu ir kt.* (C-165/09–C-167/09, EU:C:2011:348, 78 ir 79 punktai) ir 2012 m. rugsėjo 11 d. Sprendimą *Nomarchiaki Aftodioikisi Aitolokarnanias ir kt.* (C-43/10, EU:C:2012:560, 57 ir 58 punktai).

9 Žr. 2017 m. kovo 14 d. Eurostato pranešimą spaudai 43/2017 ir atitinkamus duomenis lentelėje „Eurostat SHARES 2015“ (su abiem dokumentais galima susipažinti interneto svetainėje <http://ec.europa.eu/eurostat/web/energy/data/shares>).

35. Taigi galima, kad autonominis Kastilijos-La Mančos regionas renka mokesčius, dėl kurių Direktyvoje 2009/28 pageidaujamas atsinaujinančių šaltinių energijos naudojimas tampa ne toks patrauklus, be to, šie mokesčiai bent iš dalies sumenkina valdžios institucijų teikiamų vėjo energijos skatinimo priemonių reikšmę. Tačiau kol valstybė narė vis tiek įgyvendina išipareigojimus pagal ES teisę, tol direktyvoje nustatytos paramos schemos nėra pažeidžiamos arba nėra trukdoma pasiekti atitinkamos dalies iš atsinaujinančių energijos šaltinių, taigi susiduriama nebent tik su nacionalinės teisės problema.

36. Direktyvos 2009/28 2 straipsnio k punktas ir 3 straipsnio 1 bei 2 dalys tol nedraudžia mokesčio, kuris kartą per ketvirtį renkamas už vėjo jėgaines, kol šis mokestis netrukdo valstybei narei pasiekti direktyvoje numatytos mažiausios suvartojamo energijos kiekio dalies, kurią turi sudaryti atsinaujinančių išteklių energija.

B. Dėl penktojo ir šeštojo klausimo – mokesčiai už vėjo jėgaines

37. Penktuoju ir šeštuoju klausimais, į kuriuos taip pat reikia atsakyti kartu, nacionalinis teismas nori sužinoti, ar Direktyvos 2009/28 13 straipsnio 1 dalies e punkte nustatytos taisyklės dėl mokesčių neprieštarauja ginčijamam mokesčiui.

38. Pagal Direktyvos 2009/28 13 straipsnio 1 dalies e punktą valstybės narės imasi reikiamų veiksmų užtikrindamos, kad vartotojų, projektuotojų, architektų, statytojų ir įrangos bei sistemų montuotojų mokami administraciniai mokesčiai būtų skaidrūs ir atitiktų sąnaudas.

39. Ši nuostata yra pagrįsta bendro pobūdžio tvarka, nustatyta Direktyvos 2009/28 13 straipsnio 1 dalies pirmame sakinyje. Pagal ją valstybės narės užtikrina, kad visos leidimų, sertifikavimo ir licencijavimo procedūros reglamentuojančios nacionalinės taisyklės, taikomos elektros energijos, šildymo ir aušinimo gamybos iš atsinaujinančių energijos išteklių jėgainėms bei susijusioms perdavimo ir paskirstymo tinklų infrastruktūroms ir biomasės pavertimo biodegalais ar kitais energijos produktais procesams, būtų proporcingos ir būtinos.

40. Priešingai, nei teigia autonominis Kastilijos-La Mančos regionas, sąvoka „administraciniai mokesčiai“ nustatoma ne pagal nacionalinę teisę; tai yra Sąjungos teisės sąvoka, nes nematyti jokios nuorodos į nacionalinę teisę¹⁰.

41. Vis dėlto ginčijamas mokestis iš pirmo žvilgsnio nepatenka į Direktyvos 2009/28 13 straipsnio 1 dalies e punkto taikymo sritį. Jis nėra nei susijęs su administraciniais mokesčiais, kuriuos turi mokėti vartotojai, projektuotojai, architektai, statytojai ir įrangos bei sistemų montuotojai, nei mokamas už vėjo jėgaines atliekant leidimų, sertifikavimo ir licencijavimo procedūras. Jis renkamas už jėgainių eksploatavimą. Todėl šiuo atveju būtų galima toliau nebenagrinėti šio klausimo.

42. Vis dėlto pirmiausia *Iberenova Promociones* ir *Iberdrola Renovables Castillala Mancha* laikosi taip pat prašyme priimti prejudicinį sprendimą pateikto požiūrio, kad Direktyvos 2009/28 13 straipsnio dalies e punktui priskirtinas kur kas platesnis poveikis, negu galima tikėtis iš jo teksto. Šios įmonės remiasi Teisingumo Teismo jurisprudencija dėl Direktyvos 97/13/EB¹¹ 11 straipsnio ir vėliau Direktyvos 2002/20/EB¹² 12 ir 13 straipsniais, susijusiais su leidimais elektroninių ryšių srityje.

10 Žr., pvz., 2016 m. lapkričio 9 d. Sprendimą *Wathelet* (C-149/15, EU:C:2016:840, 29 punktas) ir 2017 m. kovo 2 d. Sprendimą *J. D.* (C-4/16, EU:C:2017:153, 24 punktas).

11 1997 m. balandžio 10 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl bendrųjų leidimų ir individualių licencijų išdavimo telekomunikacijų paslaugų srityje bendrųjų principų (OL L 117, 1997, p. 15).

12 2002 m. kovo 7 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva dėl elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų leidimo (Leidimų direktyva) (OL L 108, 2002, p. 21; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 337)

43. Šiomis nuostatomis reglamentuojami leistini administraciniai mokesčiai, kurių reikalaujama iš įmonių, kurios, remdamosi Sąjungos teise reglamentuojamomis licencijomis, veikia telekomunikacijų ir elektroninių ryšių tinklų bei paslaugų srityje. Šie mokesčiai renkami tam tikroms administracinėms išlaidoms padengti ir turi būti taikomi objektyviu, proporcingu ir skaidriu būdu.

44. Teisingumo Teismas ginčijamas schemas faktiškai išaiškino taip, kad pagal šias direktyvas valstybės narės gali rinkti tik tuos su elektroninių ryšių tinklų ir paslaugų teikimu susijusius mokesčius ar rinkliavas, kurie numatyti atitinkamoje direktyvoje¹³.

45. Iš pirmo žvilgsnio atrodo suprantama, kodėl vėjo jėginių valdytojai šią jurisprudenciją pritaiko Direktyvos 2009/28 13 straipsnio 1 dalies e punktui ir ja remdamiesi atmeta ginčijamą mokesčių.

46. Šiuos argumentus patvirtina pirmiausia pagrindinis Direktyvos 2009/28 tikslas ir Sąjungos aplinkos politika, kuria siekiama kovoti su klimato kaita mažinant šiltnamio efektą skeliančių dujų išmetimą. Šį tikslą atitinka siekis mažinti kliūtis, trukdančias naudoti atsinaujinančius energijos šaltinius.

47. Elektroninių ryšių reglamentavimo sistema iš principo siekiama visiškai liberalizuoti telekomunikacijų paslaugas ir infrastruktūrą¹⁴, o Direktyva 2009/28 – vis dėlto ne tokių ryžtingų tikslų. Teisingumo Teismas jau konstatavo, kad Sąjungos teisės aktų leidėjas toli gražu nesiekė išsamiai suderinti nacionalinių žaliosios elektros energijos gamybos paramos schemų¹⁵. Priešingai, tiesioginis pagrindinis Direktyvos 2009/28 tikslas – pasiekti nustatytą bendro suvartojamo energijos kiekio dalį, kurią turi sudaryti atsinaujinančių išteklių energija, o valstybėms narėms paliekama didelė veiksmų laisvė renkant priemonės, kurios padėtų laiku pasiekti šį tikslą. Toks konkretus tikslas kelia abejonių, ar Direktyvos 2009/28 13 straipsnio 1 dalies e punkte galima įžvelgti norą uždrausti visus ribojančius mokesčius už atsinaujinančių išteklių energiją.

48. Be to, Teisingumo Teismas neseniai patikslino savo jurisprudenciją dėl kliūčių elektroninių ryšių srityje. Jis paaiškino, kad ne kiekvienam papildomam telekomunikacijų paslaugų apmokestinimui gali būti taikomas kitų mokesčių draudimas. Priešingai, apmokestinimo momentas turi būti susietas su Direktyvoje 2002/20 reglamentuota leidimų išdavimo procedūra¹⁶. Ši sąlyga nebuvo įgyvendinta, pavyzdžiui, taikant komunalinius mokesčius už judriojo telefono ryšio stulpus¹⁷.

49. Šia mintimi pirmiausia reikia vadovautis kalbant apie Direktyvos 2009/28 13 straipsnio 1 dalies e punktą. Ši nuostata neturi būti aiškinama plačiau už jos tekstą, t. y. ne kaip bendras bet kokio atsinaujinančių išteklių energijos apmokestinimo draudimas.

50. Vadinas, Direktyvos 2009/28 13 straipsnio 1 dalies e punktas nedraudžia mokesčio, kuris kartą per ketvirtį renkamas už vėjo jėginių eksploatavimą.

13 2003 m. rugsėjo 18 d. Sprendimas *Albacom ir Infostrada* (C-292/01 ir C-293/01, EU:C:2003:480, 42 punktas), 2013 m. liepos 18 d. Sprendimas *Vodafone Omnitel ir kt.* (C-228/12–C-232/12 ir C-254/12–C-258/12, EU:C:2013:495, 36 punktas) ir 2015 m. gruodžio 17 d. Sprendimas *Proximus* (C-517/13, EU:C:2015:820, 27 punktas).

14 2003 m. rugsėjo 18 d. Sprendimas *Albacom ir Infostrada* (C-292/01 ir C-293/01, EU:C:2003:480, 35 ir 37 punktai), 2006 m. rugsėjo 19 d. Sprendimas *i-21 Germany ir Arcor* (C-392/04 ir C-422/04, EU:C:2006:586, 70 punktas) ir 2011 m. liepos 21 d. Sprendimas *Telefónica de España* (C-284/10, EU:C:2011:513, 18 punktas).

15 2014 m. liepos 1 d. Sprendimas *Ålands Vindkraft* (C-573/12, EU:C:2014:2037, 59–63 punktai).

16 2014 m. rugsėjo 4 d. Sprendimas *Provincie Antwerpen* (C-256/13 ir C-264/13, EU:C:2014:2149, 36 punktas), 2015 m. spalio 6 d. Sprendimas *Base Company* (C-346/13, EU:C:2015:649, 17 punktas) ir 2015 m. gruodžio 17 d. Sprendimas *Proximus* (C-517/13, EU:C:2015:820, 28 punktas); dar žr. 2015 m. rugsėjo 17 d. Sprendimą *Fratelli De Pra ir SAIV* (C-416/14, EU:C:2015:617, 41 punktas), 2013 m. birželio 27 d. Sprendimą *Komisija / Prancūzija* (C-485/11, nepaskelbtas Rink., EU:C:2013:427, 30, 31 ir 34 punktai) ir 2013 m. birželio 27 d. Sprendimą *Vodafone Malta ir Mobisle Communications* (C-71/12, EU:C:2013:431, 24 ir 25 punktai).

17 2015 m. spalio 6 d. Sprendimas *Base Company* (C-346/13, EU:C:2015:649, 22 ir 23 punktai) ir 2015 m. gruodžio 17 d. Sprendimas *Proximus* (C-517/13, EU:C:2015:820, 32 punktas ir paskesni).

C. Dėl trečiojo klausimo – santykis su akcizais

51. Trečiuoju klausimu norima išsiaiškinti, ar ginčijamo mokesčio taikymas suderinamas su Direktyvos 2008/118 1 straipsnio 2 dalimi. Nacionalinis teismas iškelia šį klausimą tuo atveju, jei į antrąjį klausimą (kaip siūloma) būtų atsakyta neigiamai ir energijos iš atsinaujinančių šaltinių apmokestinimas pagal Direktyvos 2008/118 1 straipsnio 2 dalį būtų pripažintas leistinu. Todėl pirmiausia reikia išsiaiškinti, ar mokestis patenka į pastarosios nuostatos taikymo sritį.

52. Pagal Direktyvos 2008/118 1 straipsnio 2 dalį valstybės narės specifiniais tikslais gali akcizais apmokestinamas prekes apmokestinti kitais netiesioginiais mokesčiais.

53. Visi pagal minėtą nuostatą taikomi reikalavimai rodo, kad ginčijamas mokestis už vėjo jėgaines yra netiesioginis mokestis už akcizais apmokestinamas prekes.

54. Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad sąvoka „kiti netiesioginiai mokesčiai“, kaip tai suprantama pagal Direktyvos 2008/118 1 straipsnio 2 dalį, apima netiesioginius mokesčius, kuriais siekiant specifinių tikslų apmokestinamas šios direktyvos 1 straipsnio 1 dalyje nurodytų prekių vartojimas, kaip jis suprantamas pagal šią nuostatą, ir kurie nėra „akcizai“, kaip tai suprantama pagal šią nuostatą¹⁸.

55. Direktyvos 2008/118 1 straipsnio 1 dalyje nurodyti energetikos produktai ir elektros energija, kuriuos apima Direktyva 2003/96 (a punktas), alkoholis ir alkoholiniai gėrimai, kuriuos apima direktyvos 92/83/EEB ir 92/84/EWG (b punktas), ir apdorotas tabakas, kurį apima direktyvos 95/59/EB, 92/79/EEB ir 92/80/EEB (c punktas).

56. Mokestis už vėjo jėgaines tiesiogiai nepatenka į jokią minėtą kategoriją. Jis galėtų būti įtrauktas į minėtą kategoriją tik tuo atveju, jei būtų laikomas netiesioginiu mokesčiu už elektros energiją, kurią gamina apmokestinamos vėjo jėgainės.

57. Taigi iš Teisingumo Teismo jurisprudencijos matyti, kad toks netiesioginis mokestis turi būti tiesiogiai ir neatsiejamai susijęs su elektros naudojimu¹⁹.

58. Kuro strypų atominės elektrinės branduoliniame reaktoriuje²⁰ arba jų išskiriamos šilumos²¹ atveju Teisingumo Teismas atmetė tokią sąsają, nes atitinkamas apmokestinimo momentas nebuvo pakankamai susijęs su pagamintos elektros energijos naudojimu.

59. Tas pats argumentas tinka kalbant apie šioje byloje nagrinėjamą mokestį už vėjo jėgaines. Jis apskaičiuojamas atsižvelgiant ne į elektros energiją, kurią pagamina jėgainės arba remiantis jų teorine galia. Priešingai, jo dydis nustatomas pagal tai, kokio dydžio yra vėjo jėgainių parkas, kuriam priskiriama jėgainė, o jei vėjo jėgainių parkas ypač didelis – tai dar pagal tai, ar jėgainės yra ypač galingos²². Pastaruoju atveju galingesnės jėgainės apmokestinamos netgi mažiau negu ne tokios galingos jėgainės.

18 2015 m. birželio 4 d. Sprendimas *Kernkraftwerke Lippe-Ems* (C-5/14, EU:C:2015:354, 59 punktas).

19 2015 m. birželio 4 d. Sprendimas *Kernkraftwerke Lippe-Ems* (C-5/14, EU:C:2015:354, 61 punktas), 2015 m. spalio 1 d. Sprendimas *OKG* (C-606/13, EU:C:2015:636, 35 punktas) ir 1999 m. birželio 10 d. Sprendimas *Braathens* (C-346/97, EU:C:1999:291, 23 punktas).

20 2015 m. birželio 4 d. Sprendimas *Kernkraftwerke Lippe-Ems* (C-5/14, EU:C:2015:354, 62 ir 63 punktai).

21 2015 m. spalio 1 d. Sprendimas *OKG* (C-606/13, EU:C:2015:636, 35 punktas).

22 Žr. 15 punktą.

60. Be to, proceso šalys svarsto, ar ginčijamas mokestis gali būti perkeltas vartotojui. Tiesa, kad Teisingumo Teismas kuro elementų apmokestinimo byloje rėmėsi dar tuo, kad mokestis negali būti visiškai perkeltas²³. Bet kuriuo atveju Teisingumo Teismo šiuo klausimu nurodytas pagrindas yra ir šioje byloje, nes nuo elektros energijos gamybos nepriklausantis mokestis už vėjo jėgaines negali būti tiksliai perkeltas į pagamintos elektros energijos kainą. Be to, visiškai atmestina prielaida, kad ją būtų galima galutiniam vartotojui įtraukti į sąskaitą kaip skaidrią priemoką. Neįmanoma nustatyti, kokia jo perkamos elektros energijos dalis buvo pagaminta mokesčiu apmokestinamomis vėjo jėgainėmis. Todėl teorinė galimybė mokesčių našta ekonominiu požiūriu perkelti vartotojui negali reikšti, kad mokestis laikytinas netiesioginiu mokesčiu pagal Direktyvos 2008/118 1 straipsnio 2 dalį.

61. Taigi Direktyvos 2008/118 1 straipsnio 2 dalis nedraudžia mokesčio, kuris kartą per ketvirtį renkamas už vėjo jėgainių eksploatavimą, tačiau nėra tiesiogiai ir neatsiejamai susijęs su pagamintos elektros energijos suvartojimu.

D. Dėl ketvirtąjo klausimo – santykis su energijos apmokestinimu

62. Ketvirtuoju klausimu nacionalinis teismas nori sužinoti, ar ginčijamas mokestis pagal Direktyvos 2003/96 4 straipsnį priskiriamas prie mokesčių, renkamų kaip visi netiesioginiai mokesčiai (išskyrus PVM), kurie energetikos produktų atidavimo naudoti momentu tiesiogiai ar netiesiogiai apskaičiuojami pagal energetikos produktų ir elektros energijos kiekį. Šitaip apskaičiuota suma turi būti bent tokio dydžio, koks yra direktyvoje numatytas minimalus apmokestinimo lygis.

63. Iš pirmo žvilgsnio nematyti, kiek šis klausimas galėtų būti reikšmingas priimant sprendimą pagrindinėje byloje. Taigi Teisingumo Teismas galėtų jį atmesti kaip hipotetinį ir dėl to nepriimtina.

64. Vis dėlto iš ši klausimą pagrindžiančių argumentų matyti, kad nacionalinis teismas abejoja, ar ginčijamas mokestis yra suderinamas su Direktyvos 2003/96 tikslu skatinti tinkamą vidaus rinkos funkcionavimą.

65. Šis klausimas bent iš principo yra įdomus siekiant priimti sprendimą pagrindinėje byloje. Tačiau juo neatsižvelgiama į Direktyvos 2003/96 norminį turinį. Joje nėra išsamios mokesčių ir rinkliavų, kurie galėtų būti taikomi atsižvelgiant į elektros energijos gamybą, reglamentavimo tvarkos, o tiesiog nustatoma elektros energijos suvartojimo apmokestinimo *minimali suma*. Tačiau pagal minėtą direktyvą nedraudžiama, kad elektros energijos gamyba būtų labiau apmokestinta.

66. Nors nacionalinio teismo minėtoje Direktyvos 2003/96 15 straipsnio 1 dalies b punkto pirmoje įtraukoje leidžiama atleisti nuo mokesčio vėjo jėgainėmis pagamintą elektros energiją, tai nieko nekeičia. Ši pasirinkimo galimybė neįpareigoja valstybių narių nei atleisti nuo mokesčio, nei draudžia apmokestinti vėjo jėgainių gaminamą elektros energiją konkrečiais mokesčiais.

67. Kalbant pirmiausia apie *Energías Eólicas de Cuenca* argumentus, kad ginčijamas mokestis pažeidžia Direktyvos 2003/96 nuostatas, nes pagal šią direktyvą aiškiai leidžiama nustatyti mokesčių lengvatas, bet neleidžiama diferencijuoti energijos apmokestinimo regioniniu pagrindu, pažymėtina, kad šis klausimas nėra prašymo priimti prejudicinį klausimą dalykas.

68. Vis dėlto, jei Teisingumo Teismas norėtų panagrinėti šį klausimą, kad pateiktų naudingą atsakymą priimant sprendimą pagrindinėje byloje, tokie argumentai taip pat nebūtų prasmingi, nes šis mokestis nėra mokestis, kaip apibrėžta Direktyvoje 2003/96.

23 2015 m. birželio 4 d. Sprendimas *Kernkraftwerke Lippe-Ems* (C-5/14, EU:C:2015:354, 64 punktas).

69. Pagal Direktyvos 2003/96 1 straipsnį jos taikymo sritis yra apribota energetikos produktų ir elektros energijos, kaip jie apibūdinti atitinkamai minėtos direktyvos 2 straipsnio 1 ir 2 dalyse, apmokestinimu²⁴. Ginčijamas mokestis galėtų būti laikomas nebent netiesioginiu elektros energijos, pagamintos atitinkamomis vėjo jėgainėmis, apmokestinimu.

70. Tokiam apmokestinimui būtinas ryšys tarp apmokestinimo momento ir faktinės elektros energijos gamybos²⁵. Tokio ryšio nėra, pvz., mokesčio už branduolinio reaktoriaus didžiausią leistiną šilumos gamybą atveju, kai neatsižvelgiama į faktiškai pagamintos elektros energijos kiekį²⁶.

71. Ginčijamo mokesčio ir atitinkamų vėjo jėgainių gaminamos elektros energijos ryšys yra netgi silpnesnis. Jei branduolinio reaktoriaus didžiausia leistina šilumos gamyba leidžia numanyti, kiek elektros energijos gali pagaminti reaktorius, ginčijamo mokesčio dydis skiriasi, pirmiausia atsižvelgiant į vėjo jėgainių parko dydį, kuriame stovi jėgainės. Tik vėjo jėgainių parkuose, kuriuose yra daugiau kaip 15 vėjo turbinų, daromas skirtumas, ar instaliuota jėgainių galia vidutiniškai siekia daugiau, ar mažiau nei vieną megavatą. Be to, šis skirtumas reiškia ne tai, kad už pagamintą elektros energijos bus taikomas atitinkamai didesnis mokestis, o tai, kad didesnio galingumo jėgainės apmokestinamos mažesniu mokesčiu.

72. Taigi ginčijamas mokestis nėra mokestis, kaip jis suprantamas pagal Direktyvą 2003/96, ir nebūtų galima taikyti atitinkamo draudimo rinkti mokesčius diferencijuojant juos pagal regionus.

73. Vadinas, pagal Direktyvą 2003/96 taip pat nedraudžiamas ginčijamas mokestis.

V. Išvada

74. Taigi siūlau Teisingumo Teismui nuspręsti taip:

1. Direktyvos 2009/28/EB dėl skatinimo naudoti atsinaujinančių išteklių energiją 2 straipsnio k punktas ir 3 straipsnio 1 ir 2 dalys nedraudžia mokesčio, kuris kartą per ketvirtį renkamas už vėjo jėgainių eksploatavimą, jeigu jis netrukdo atitinkamai valstybei narei pasiekti direktyvoje numatytos mažiausios atsinaujinančių išteklių energijos dalies.
2. Direktyvos 2009/28 13 straipsnio 1 dalies e punktas ir Direktyvos 2003/96/EB, pakeičiančios Bendrijos energetikos produktų ir elektros energijos mokesčių struktūrą, 4 straipsnis ir 15 straipsnio 1 dalis nedraudžia mokesčio, kuris kartą per ketvirtį renkamas už vėjo jėgainių eksploatavimą.
3. Direktyvos 2008/118/EB dėl bendros akcizų tvarkos 1 straipsnio 2 dalis nedraudžia mokesčio, kuris kartą per ketvirtį renkamas už vėjo jėgainių eksploatavimą, tačiau nėra tiesiogiai ir neatsiejamai susijęs su pagamintos elektros energijos suvartojimu.

24 2015 m. spalio 1 d. Sprendimas *OKG* (C-606/13, EU:C:2015:636, 24 punktas).

25 2015 m. spalio 1 d. Sprendimas *OKG* (C-606/13, EU:C:2015:636, 32 ir 33 punktai).

26 2015 m. spalio 1 d. Sprendimas *OKG* (C-606/13, EU:C:2015:636, 31 ir 32 punktai).